

Til: Koordinerende arbeidsgruppe (KA) studieadministrasjon

Fra: Sikker drift arbeidsgruppe – Læringsmiljøutvalg (LMU), følgende LMU sekretærer:

- HSH: Grethe Lønning Grimsbø
- HiSF: Bergljot Sundfør
- HiB: Nina Mønstre

Dato: 04.11.16

Rapport: Forslag til organisering av LMU ved HVL

LMU-sekretærene ved de tre høyskolene fikk følgende mandat 30. september:

Koordinerende arbeidsgruppe (KA) studieadministrasjon oppretter en arbeidsgruppe som skal foreslå organisering og sammensetting av et læringsmiljøutvalg slik at dette er i samsvar med Lov om universiteter og høyskoler § 4-3.

Arbeidsgruppen består av LMU-sekretærene på de tre høyskolene, Bergljot Sundfør, HiSF, Grethe L. Grimsbø HSH og Nina Mønstre HiB. Nina Mønstre leder gruppen. Mandat;

Med bakgrunn i nevnte lov skal arbeidsgruppen;

- Vurdere om en kan ha et tradisjonelt LMU ved HVL eller om en kan ha et overordnet LMU med lokale LMU-grupper.*
- Foreslå hvordan en skal velge representanter til LMU.*

Tidsplan;

Arbeidsgruppen lager seg en tidsplan – med frist til KA 07.10.16

Organisering og sammensetting av LMU må vedtas i interimsstyret – senest 22.12 eventuelt 24.11.

Arbeidsgruppen legger forslag fram for KA innen 11.11. KA sender forslaget på en kort høringsrunde.

Etter høringsrunden innarbeides høringsssvarene og KA oversender forslaget for styrebehandling.

Lovgrunnlaget for LMU

Det skal være et LMU for HVL. Utvalget opprettes jf. Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven), § 4-3:

(1) Styret har det overordnede ansvar for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentsamskipnadene, legge forholdene til rette for et godt studiemiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

(2) Styret har ansvar for at læringsmiljøet på institusjonen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for

a) at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives.

b) at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet.

c) at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige.

d) at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for studentene unngås.

e) at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges.

f) at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at studentene er vernet mot skader på liv og helse.

g) at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved institusjonen.

h) at læringsmiljøet er innrettet for studenter av begge kjønn.

i) at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

Departementet kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om krav til læringsmiljøet.

(3) Ved institusjonen skal det være et læringsmiljøutvalg som skal bidra til at bestemmelsene i første og annet ledd blir gjennomført. Utvalget skal delta i planleggingen av tiltak vedrørende læringsmiljø, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår studentenes sikkerhet og velferd. Styret kan tillegge utvalget også andre oppgaver. Læringsmiljøutvalget skal holdes orientert om klager som institusjonen mottar fra studenter vedrørende læringsmiljøet. Læringsmiljøutvalget kan gi uttalelser om disse forholdene. Læringsmiljøutvalget skal gjøres kjent med pålegg og andre enkeltvedtak som Arbeidstilsynet treffer. Læringsmiljøutvalget rapporterer direkte til styret, og skal hvert år avgi rapport om institusjonens arbeid med læringsmiljø. Studentene og institusjonen skal ha like mange representanter hver i utvalget. Utvalget velger hvert år leder vekselvis blant institusjonens og studentenes representanter.

(4) Institusjonens arbeid med læringsmiljøet skal dokumenteres og inngå som en del av institusjonens interne system for kvalitetssikring etter § 1-6.

(5) Institusjonen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge studiesituasjonen til rette for studenter med særskilte behov. Tilretteleggingen må ikke føre til en reduksjon av de faglige krav som stilles ved det enkelte studium.

(6) Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i annet ledd overholdes. Arbeidsmiljøloven kapittel 18 om tilsyn og tvangsmidler mv. gjelder tilsvarende så langt det passer. Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om tilsyn og tvangsmidler for å fremme overholdelse av denne paragraf.

Arbeidet med rapporten

Arbeidsgruppen har hatt to Skypemøter og to fysiske møter, henholdsvis i Sogndal og på Stord. Gruppen har jobbet sammen om denne rapporten og er enige om endelig resultat.

Siden LMU er studentenes arbeidsmiljøutvalg har vi funnet det riktig å involvere studentene i forhold til deres ønsker og behov for behandling av læringsmiljø saker, både for LMU ved HVL og ved hvert studiested. Studentene har vært involvert på følgende måte:

- HiB: Gjennomført møte med fire LMU studenter (alle LMU-studentene og -vara var invitert). Studentene har kommet med innspill om sine ønsker for behandling og organisering av lokalt læringsmiljøarbeid.
- HiSF: Gjennomført møte med to LMU studenter (alle LMU-studentene og -vara var invitert). Lite oppmøte gjorde at studentene ble invitert til å sende skriftlige innspill i tillegg.
- HSH: Temaet har vært diskutert på LMU-møte både i vår og i høst og i dialogmøte med ledelsen. I tillegg har SP, studentrådene og SSH hatt arbeidsgruppe hvor modell for LMU ved HVL ble diskutert.

Saker behandlet i LMU siste 3 år

Arbeidsgruppen har kartlagt LMU saker på de tre høyskolene de siste tre år, for å få et bilde av hvilke saker som er av sentral karakter og av mer lokal karakter. Funn fra kartleggingen ble sortert og kategorisert (se vedlegg).

Sentrale saker

LMU behandler mange saker som kommer etter initiativ fra medlemmene, samt andre interne og eksterne bidragsytere, eksempelvis (jf. kartleggingen):

- Utarbeiding og oppfølging av ulike undersøkelser inkl bl.a. utdanningskvalitet
- Utarbeiding og revidering av handlingsplaner/retningslinjer/reglementer/tiltakslistor o.l.
- Arrangør for LMU- konferanse/seminar/dager
- Tildeling av Læringsmiljøpris
- Involvering ved ulike felles studentaktiviteter ved studiestart, studentliv o.l.

Denne type sentrale saker mener arbeidsgruppen det er naturlig behandles i LMU ved HVL.

Lokale saker

Funn viser at det er mange lokale saker som omhandler fysiske forhold. For å løse slike saker er det behov for tett dialog og samarbeid lokalt med drift/areal/statsbygg.

De tre høyskolene har litt ulik praksis i hvordan lokale læringsmiljø saker kan meldes og følges opp.

Ved HSH blir saker angående det fysiske læringsmiljøet meldt i stor grad via et elektronisk si-i-fra system (Dell Kace). Både ansatte og studenter melder inn saker i dette systemet. Direktørens stab er ansvarlig for å sende videre til rett saksbehandler og purrer ved behov. LMU ved HSH får semestervise rapporter på saker og status som er behandlet via systemet.

Ved HiSF finnes tilsvarende system (laget av lokal IT avdeling). Viserektor er mottaker av disse innmeldingene og fordeler straks sakene videre til rett saksbehandler. Det er hovedsakelig studenter som melder inn, og flertallet av sakene er knyttet til fysisk læringsmiljø. Det rapporteres inn saker til LMU fra si-i-fra systemet.

Ved HiB finnes et behovsmeldingssystem (Lydia) for ansatte driftet av avdeling for Drift og arealforvaltning. Det er behov for et mer helhetlig system for innmelding av uønskede hendelser i tillegg. Et fremtidig si-i-fra system er svært etterlyst og ønskes gjelde både for studenter og ansatte.

Læringsmiljøarbeidet i nærregionene

Arbeidsgruppen foreslår at lokale saker løses lokalt også i ny høyskole. Dette er saker som ofte omhandler fysisk miljø som for eksempel, temperatur i rom, vannautomater, røykeskur, sykkelparkering, leseplasser mm.

Det kan være flere måter å løse lokale saker på. Gruppen mener at den beste måten er å kombinere et elektronisk si-i-fra system med f. eks månedlige/jevnlige dialogmøter med studenter, relevante ansatte, studentsamskipnaden og andre. Mange steder er tradisjonelle LMU møter kjennetegnet av at de er byråkratiske, har lav møtefrekvens og ikke er særlig effektive med tanke på raske avklaringer og løsninger.

Nærregionene pålegges ikke å holde dialogmøter e.l. kontra mer tradisjonelle møter, men vi oppfordrer til å være nytenkende, løsningsorienterte og i forkant av problemstillinger man vet kommer.

Lokale læringsmiljøkoordinatorer

For å sørge for at det blir avholdt lokale dialogmøter e.l. anbefaler arbeidsgruppen at det utpekes en administrativ læringsmiljøkoordinator i hver nærregion som får i oppgave å ivareta og legge til rette for dialog lokalt, være bindeleddet til LMU ved HVL og eventuelt være koordinator for læringsmiljø saker i si-i-fra-systemet.

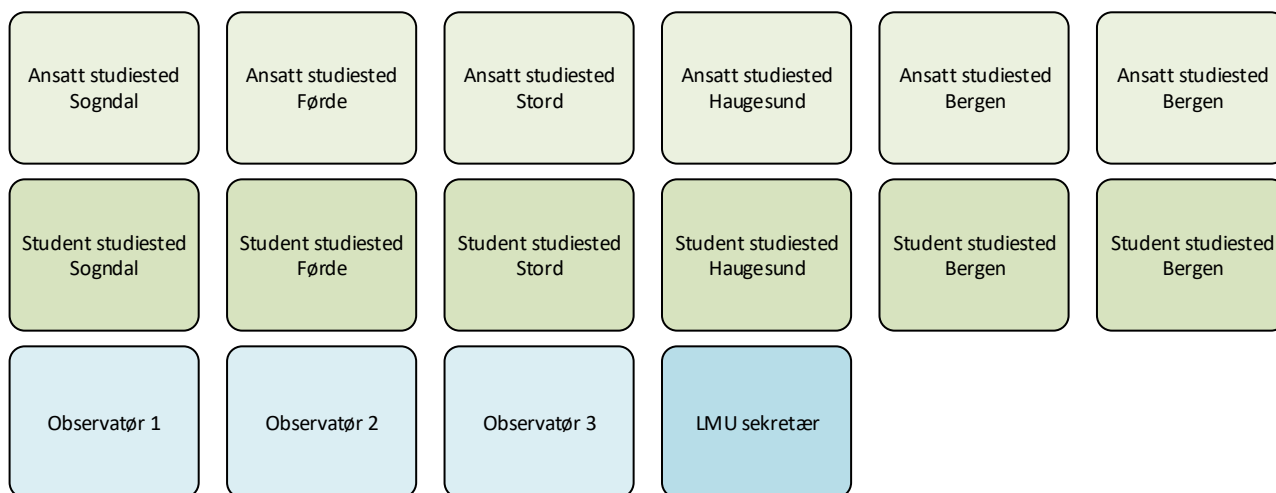
Læringsmiljøkoordinatorene har semestervise møter med sekretær for LMU ved HVL for å gjennomgå saker og områder som utvalget skal jobbe med.

Det er viktig at læringsmiljøkoordinatorene har en avtalt stillingsprosent til å utføre oppgaven.

Alternativt navn på denne rollen som vi har diskutert i arbeidsgruppen er læringsmiljøombud. Da ville vi fått Studentombud og læringsmiljøombud for studenter, mens vi har hovedverneombud og verneombud for ansatte. Rollen skal ha en aktiv, koordinerende rolle og vi er usikker på om ombud oppfattes mer som «vaktbikkje» enn pådriver. Arbeidsgruppen foreslår derfor at læringsmiljøkoordinator blir mest betegnende for rollen vi ønsker etablert.

Organisering av LMU ved HVL

Som prinsipp ønsker arbeidsgruppen en organisering av LMU ved HVL der alle fem studiesteder deltar. Vi foreslår å utvide medlemstallet til 12, hvorav to studenter og to ansatte fra hver nærregion. Av disse skal det være en student og en ansatt fra hvert studiested, for illustrasjon se figur under. Siden Bergen har ett studiested, så vil denne nærregionen ha to ansatte og to studenter.

Sammensetning av medlemmer

Studentene velges for ett år av gangen og utnevnes av Studentparlamentet vårsemesteret forut for funksjonsperioden.

Når det gjelder ansatte som skal delta i LMU mener arbeidsgruppen det er vesentlig at dette er personer som har daglig arbeid knyttet til psykososialt og fysisk læringsmiljø. Eksempelvis bør halvparten av de ansatte i utvalget ha teknisk-administrative stillinger fra for eksempel drifts/areal, student service/-veiledning, Kommunikasjon, IT og ha et sterkt engasjement for studentenes læringsmiljø. De ansatte oppnevnes for fire år og kan maksimum sitte i to perioder. På grunn av fusjonstidspunktet utnevnes ansatte til første LMU ved HVL for 4,5 år.

Det skal utnevnes vara (fra samme studiested) til alle medlemmene i utvalget.

I henhold til UHL skal leder av utvalget annethvert år ledes av student og ansatt. Ledervervet foreslås å rullere mellom studiestedene i følgende rekkefølge:

- Sogndal – våren 2017 og studieåret 2017/18 (ansatt)
- Stord - studieåret 2018/19 (student)
- Bergen - studieåret 2019/20 (ansatt)
- Førde - studieåret 2020/21 (student)
- Haugesund - studieåret 2021/22(ansatt)
- Bergen - studieåret 2022/23 (student)
- osv

Observatører

Som observatører til utvalget foreslås det medlemmer fra studentsamskipnaden inkl. studenthelse-tjenesten, hovedverneombud, Statsbygg, kvalitetsrådgivere, Studentombud eller andre. Arbeidsgruppen mener det bør være ca. tre observatører og for disse er funksjon/rolle viktigere enn lokasjon.

Møtegjennomføring

LMU ved HVL avholder fire møter i året. Arbeidsgruppen foreslår at alle studiesteder avholder møter og følgende rulleringsordning foreslås:

- Sogndal
- Stord
- Bergen
- Førde
- Haugesund
- osv

Selv om de lokale læringsmiljøsakene løses lokalt mener arbeidsgruppen at det er viktig at LMU ved HVL kjenner de ulike nærregionene og studiestedene. LMU møtene bør derfor være avholdt som en heldagsaktivitet, hvor agenda inneholder omvisning/gjennomgang av studiested med tanke på universell utforming, samt lokale utfordringer og løsninger, pluss gjennomføring av selve LMU møtet. Det er naturlig at lokal læringsmiljøkoordinator bidrar til gjennomføring av omvisning/gjennomgang på studiested. Det er viktig at studentene får godkjent fravær fra utdanningen til å delta på disse møtene.

Sekretæren for utvalget bør representere kontinuitet og få avtalt en fast stillingsandel til dette arbeidet. Når det gjelder lokasjon for LMU sekretær så har arbeidsgruppen ingen anbefaling da ledervervet rullerer og vi har gode digitale samhandlingsverktøy.

Arbeidsgruppen forutsetter videre at HVL har en egen nettside hvor innkalling, referat og informasjon om utvalget finnes. For å sikre dokumentasjon og effektiv drift av utvalgssakene er det en forutsetning at utvalgsmodulen i P360 benyttes, og at det finnes relevante maler for utvalget i dette systemet.

Oppsummering

Det opprettes ett LMU ved HVL med virkning fra januar 2017. Arbeidsgruppen mener at foreslått modell vil gi et godt grunnlag med tanke på representasjon fra studiestedene/lokal medvirkning (jf forslag til modell) og godt utgangspunkt for noen av sakene utvalget skal jobbe med (jf. excel oversikten).

Utvalget fungerer og rapportere per studieår, med unntak av første rapporteringsår som blir 1,5 studieårs rapport. Eventuelle lokale rapporter i overgangsfasen til HVL utarbeides ved behov.

Overgangsordning våren 2017

Våren 2017 ivaretar dagens tre LMU lokalt læringsmiljøarbeid. Utvalgene må selv skissere hvordan de ønsker å ivareta dette arbeidet videre jf forslag om dialogmøter mm.

LMU ved HVL bør inkludere tre medlemmer fra dagens LMU ved de tre høgskolene, dvs. en student eller ansatt fra hver nærregion. Resterende medlemmer kan gjerne være nye og oppnevnes jf. vårt forslag til sammensetning av medlemmer.

Dette må avklares før fusjon:

1. Nytt LMU vedtas (medlemmer, vara og observatører) for HVL med funksjonstid fra den 01.01.17.
2. LMU-sekretær utnevnes og omfang av denne rollen defineres.
3. Det utnevnes en læringsmiljøkoordinator for hver nærregion og omfang av denne rollen defineres.

Dette må på plass våren 2017:

1. Det utarbeides et årshjul for LMU som ses i sammenheng med årshjul for virksomhetsstyring.
2. Det etableres et felles, elektronisk si-i-fra system for læringsmiljø saker (kan med fordel være i samme elektroniske system som andre innmeldingssaker).
3. Det etableres en LMU nettside på HVL.no med kontaktpersoner, info om utvalg og medlemmer, sakspapirer og referat mm.
4. Utvalgsmodulen i P360 tas i bruk for LMU saker.
5. Det må avklares hvilken rolle LMU bør ha i HVLs eget tilsyn og utvikling av utdanningskvalitet (ref. Ny studietilsynsforskrift).
6. Hver nærregion bestemmer hvordan en organiserer arbeidet med lokale læringsmiljø saker (dialogmøter, tradisjonelle LMU møter, befaringer, annet) herunder medlemssammensetning og oppnevning, frekvens på dialog/møter mm.

Vedlegg: Oversikt over LMU-saker siste 3 år for HIB, HSH og HISF.